

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2014. november 7.
(OR. en)

13844/2/14
REV 2

ECOFIN 873
ENV 845
ENER 434

FELJEGYZÉS

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Tárgy: A Tanács következtetései az éghajlatváltozás elleni küzdelem
finanszírozásáról

A Gazdasági és Pénzügyi Tanács (ECOFIN) 2014. november 7-én megállapodásra jutott az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásáról szóló, e feljegyzés mellékletében található következtetésekről.

A Tanács következtetései az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásáról

A GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI TANÁCS

2014. november 7-i ülése

A Tanács elfogadta az alábbi következtetéseket:

1. MEGERŐSÍTI, hogy az EU és tagállamai kötelezettséget vállaltak arra, hogy – az éghajlatváltozás mérséklését célzó ésszerű intézkedések keretében, és biztosítva az átlátható végrehajtást – fokozzák az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozására szolgáló összegek mozgósítását, hogy kivegyék részüket a fejlett országok által kitűzött azon cél megvalósításából, hogy 2020-ig évente együttesen 100 milliárd USD-t mozgósítsanak a magán- és közforrások széles körének bevonásával, kétoldalú és többoldalú szinten, beleértve az alternatív finanszírozási forrásokat is; HANGSÚLYOZZA, hogy a fejlett országok között méltányosan meg kell osztani a terheket, továbbá MEGISMÉTLI a feltörekvő gazdaságokhoz intézett azon felhívását, hogy saját képességeikhez és felelősségükhöz mérten járuljanak hozzá az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak és az éghajlatváltozás mérséklésének a finanszírozásához;
2. KIEMELI, hogy az EU és tagállamai túlteljesítették azon kötelezettségvállalásukat, hogy 2010 és 2012 között 7,2 milliárd EUR összeget biztosítsanak gyorsfinanszírozásra; KIEMELI továbbá, hogy az EU és tagállamai a 2013-as évben 9,6 milliárd EUR értékben¹ járultak hozzá az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásához;

¹ Ez az összeg az éghajlatváltozás elleni küzdelemre szánt állami költségvetési forrásokból és egyéb, fejlesztéssel foglalkozó pénzügyi intézmények ilyen forrásaiból tevődik össze.

3. HANGSÚLYOZZA, hogy az Éghajlat-változási Alap fontos közvetítőeszköze lehet azoknak a támogatásoknak, amelyek az alacsony szintű ÜHG-kibocsátás érdekében való átalakulást, illetve a gazdaságoknak az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenállóvá tételét célozzák; ÜDVÖZLI, hogy az Éghajlat-változási Alap működésre kész, valamint nyugtázza, hogy a cél az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás közötti egyensúly, azaz a fele-fele arány fokozatos biztosítása, és emellett a magánszektor maximális bevonása lesz; ÜDVÖZLI, hogy folyamatban van az erőforrások kezdeti mozgósítása, és különösen, hogy néhány ország már e korai szakaszban megtette bejelentéseit; ÜDVÖZLI mindenekelőtt az egyes fejlődő országok által máris előirányzott hozzájárulásokat; KIEMELI, hogy a korai szakaszban tett bejelentések eddig jelentős részben uniós tagállamoktól érkeztek; Minden országot arra BÁTORÍT, hogy ha módjában áll, csatlakozzon az Éghajlat-változási Alaphoz érdemben hozzájárulók táborához; VÁRAKOZÁSSAL tekint az első, 2014. november 19–20-án megrendezésre kerülő adományozói konferencia sikeres zárása elé; HANGSÚLYOZZA annak fontosságát, hogy még a COP21 konferencia előtt sor kerüljön az Éghajlat-változási Alap stratégiáinak és eljárásainak a továbbfejlesztésére, hogy az Alap képes legyen hatékonyan ellátni a források fogadását és továbbítását, és így a lehető leggyorsabb ütemben megszülessenek az átalakulással kapcsolatos eredmények;

4. HANGSÚLYOZZA, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának fokozásában a leginkább fenntartható, illetve a leghathatósabb stratégiák számos különböző forrásra támaszkodnak; KIEMELI az EU és tagállamai által az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának fokozására tett, az alkalmazott stratégiákról és megközelítésekről szóló dokumentumokban ismertetett erőfeszítéseket; EMLÉKEZTET arra, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának fokozása lépésről lépésre haladó folyamat, amely elválaszthatatlan a nemzeti kormányoknak a keretfeltételeket biztosító környezet, beruházási stratégiák és projektek kialakítására irányuló lépéseitől, ezekben pedig mindig helyet kell kapniuk a magánszektor részvételét elősegítő intézkedéseknek is;

5. ELISMERI, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozása fontos részét fogja képezni a 2015-ös megállapodásnak azáltal, hogy eszközül szolgál annak a közösen elfogadott célnak az eléréséhez, mely szerint a globális átlaghőmérséklet növekedését az iparosodást megelőző szintet legfeljebb 2°C-kal meghaladó mértékűre kell korlátozni, és alacsony ÜHG-kibocsátású, az éghajlatváltozással szemben ellenálló, fenntartható fejlődést kell megvalósítani. Az éghajlatváltozás elleni küzdelem közforrásokból való finanszírozása 2020 után is fontos szerepet fog betölteni. Ezért biztosítani kell, hogy felhasználására a lehető legköltséghatékonyabb és eredményesebb módon, azaz úgy kerüljön sor, hogy a lehető legnagyobb hatást érjük el, akár az éghajlatváltozás mérsékléséről, akár az ahhoz való alkalmazkodásról, akár kapacitásépítésről van szó; HANGSÚLYOZZA a 2015-ös megállapodás fontosságát a beruházási trendeknek az alacsony kibocsátású és az éghajlat-változási hatásokkal szemben ellenálló gazdaságok és társadalmak irányába való elmozdulása szempontjából. A megállapodásban tükröződnie kell annak a szerepnek is, amelyet a magánszektor az éghajlatváltozással szembeni küzdelem, illetve az azt célzó beruházások kulcsfontosságú finanszírozási forrásaként tölt be, ugyanakkor el kell ismerni, hogy az olyan területeken, ahol közfinanszírozásra van szükség, a magánszektortól érkező finanszírozás kiegészítő szerepet tölt be, és nem helyettesítheti a közforrásokból való finanszírozást; ÜDVÖZLI a magánszektor részéről az ENSZ 2014. szeptember 23-i éghajlat-változási csúcstalálkozóján elhangzott pozitív bejelentéseket;

6. NYOMATÉKKAL rámutat, hogy a számos végrehajtandó feladatból minden szereplőre hárul valamilyen – felelősségének és képességeinek alakulása függvényében más és más – rész. E feladatok között vannak olyanok, amelyeket minden érintettnek teljesítenie kell, míg mások csak azokra hárulnak, akiknek szélesebbek a lehetőségei. A szerepek és feladatok e sokféleségének szintén tükröződnie kell a 2015-ös megállapodásban. A tennivalók köre széles: az alacsony ÜHG-kibocsátást és az éghajlatváltozással szemben ellenálló, fenntartható beruházásoknak kedvező környezeti keretfeltételek belföldi fejlesztésétől kezdve az éghajlatügyi megfontolások közpolitikákba való szerves beépítésén és az éghajlattal összefüggő kérdéseknek a magánberuházási döntésekben való érvényesítésén át egészen az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozásának mozgósításáig terjed; ALÁHÚZZA, hogy a 2015-ös megállapodásnak az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásáról szóló rendelkezéseit úgy kell megfogalmazni, hogy azok dinamikusak legyenek, és képesek legyenek igazodni a változó realitásokhoz, illetve szükségletekhez azáltal, hogy tükrözik a felek képességeinek és felelősségének alakulását;

7. ELISMERI, hogy fontos támogatni az alkalmazkodást annak érdekében, hogy a fejlődő országok fejlesztési stratégiái, illetve megélhetési módjai ellenállóvá váljanak az éghajlatváltozás hatásaival szemben. Az EU és tagállamai részéről folyamatban vannak az arra irányuló intézkedések, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelmet célzó közfinanszírozás jelentős része az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás területére irányuljon, és ennek keretében lépéseket tesznek mindenekelőtt a leginkább sérülékeny helyzetű fejlődő országok szükségleteinek kezelésére. E tekintetben kulcsszerepet fog betölteni az Éghajlat-változási Alap;

8. EMLÉKEZTET arra, hogy ha eredményeket akarunk elérni az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátás és az éghajlatváltozással szemben ellenálló fejlesztés területén, ahhoz alapvető fontosságú a mind az az éghajlatváltozás mérséklésére, mind az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések keretfeltételeit biztosító környezet megléte; ennek eszközei lehetnek többek között a megfelelő nemzeti szintű tervek, éghajlatvédelmi stratégiák, szakpolitikák, eszközök és mechanizmusok, valamint az e célt előmozdító szabályozási keretek is. A keretfeltételeket biztosító környezet egyik fő összetevője a szén-dioxid-árazás, amely többféle eszközzel is megvalósítható. Az egyik lehetséges módszer a magas széndioxid-kibocsátással járó beruházásokhoz, illetve a fosszilis tüzelőanyagokhoz nyújtott támogatások fokozatos kivezetése. E tekintetben ÜDVÖZLI azt a szén-dioxid-árazásról szóló nyilatkozatot, melyet a Világbank az ENSZ 2014. szeptember 23-i éghajlat-változási csúcstalálkozóján jelentett be; KIEMELI, hogy több uniós tagállam is korlátozni kívánja a finanszírozási támogatások nyújtását a szénágazati projektek számára;

9. Hozzájárulásra ÖSZTÖNÖZ a Montreáli Jegyzőkönyv által létrehozott multilaterális alap megfelelő újbóli feltöltése érdekében, hogy a többoldalú támogatással lehetővé váljon a Jegyzőkönyv módosítása és annak révén a fluorozott szénhidrogének gyártásának és felhasználásának fokozatos csökkentése, amely pedig az ÜHG-kibocsátás rövid távú csökkentésének egyik legköltséghatékonyabb módja;

10. ISMÉTELTEN LESZÖGEZI, hogy a szükséges átláthatóság és bizalom csak akkor biztosítható, ha rendelkezésre áll egy ambiciózus és összehangolt mérési, jelentéstételi és ellenőrzési keret, és mindenki számára világos, közös fogalmakat alakítunk ki; TÁMOGATJA az átláthatóság fokozását és a munka felgyorsítását az említett – éghajlattal kapcsolatos finanszírozásiforrás-áramlásokra vonatkozó – közös, nemzetközileg elfogadott mérési, jelentéstételi és ellenőrzési kereteknek a létrehozása kapcsán, és üdvözli mindenekelőtt az OECD-nek az éghajlattal kapcsolatos magánfinanszírozás nyomon követésére létrejött kutatási együttműködése (OECD Research Collaborative on tracking private climate finance) által végzett munkát, az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságának az ún. „riói mutatók” vizsgálata kapcsán zajló munkafolyamatát, valamint az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményének a finanszírozással foglalkozó állandó bizottsága által az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozását célzó forrás-áramlások kétévenkénti értékelése és áttekintése kapcsán végzett munkát;

11. HANGSÚLYOZZA az átláthatóság fontosságát az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozása kapcsán, akkor is, ha magánszektor általi finanszírozásról van szó. Az ilyen célú magánfinanszírozással kapcsolatos alapvető fogalmaknak és összefüggéseknek egyszerűeknek és rugalmasaknak kell lenniük, hogy a jelentéstétel a lehető legkisebb adminisztratív teherrel járjon. Ugyanakkor adekvát ösztönzőket kell teremtenie, hogy az egyes országok a lehető leghatékonyabb módon igyekezzenek mozgósítani, illetve felhasználni a finanszírozást az éghajlatváltozás mérséklésének, illetve az ahhoz való alkalmazkodásnak az elősegítésére. A fejlett országok azon kinyilvánított célja kapcsán, miszerint 2020-ig közösen évi 100 milliárd USD összeget mozgósítanak számos különböző forrásból – az éghajlatváltozás érdemi mérséklését célzó intézkedések meghozatala és átlátható végrehajtása keretében –, az EU – a jövőbeli nemzetközi megállapodások sérelme nélkül – kiindulópontként olyan értelmezést fog alkalmazni az éghajlatváltozás elleni küzdelem magánfinanszírozására, amelynek értelmében az ilyen finanszírozásiforrás-áramlások: 1) közfinanszírozás vagy egyéb (pl. szakpolitikai, illetve szabályozási reformokat magában foglaló) állami intézkedés által mozgósított forrásáramlások, és 2) a megfelelő nemzetközi szervezetek – pl. az OECD és multilaterális fejlesztési bankok – által alkalmazott kritériumok alapján relevánsnak tekinthetők az éghajlatváltozás elleni küzdelem szempontjából;

12. HANGSÚLYOZZA, hogy az EU kész aktív egyeztetést folytatni az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásáról Limában, a magas szintű ülésközi miniszteri párbeszéd alkalmával.